

Utlåtande 2017:49 RIV (Dnr 106-1128/2016)

Inrättande av förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar

Motion (2016:89) av Per Ossmer m.fl. (alla SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:89) av Per Ossmer m.fl. (alla SD) om ”Inrättande av förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar” anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Per Ossmer m.fl. (alla SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige där de föreslår att utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheten att inrätta en förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret menar att Stockholms stad ger nyanlända elever den bästa introduktionen och de bästa förutsättningarna genom att följa Skolverkets allmänna råd.

Utbildningsnämnden anser att verksamheten som bedrivs inom ramen för Start Stockholm bör få tid att tillämpas och utvärderas innan andra sätt att organisera skolgången för gruppen igångsätts.

Mina synpunkter

Under åren 2015 och 2016 tog Stockholms stads grund- och gymnasieskolor emot ett stort antal nyanlända elever. Tack vare i grunden goda arbetsmetoder och stabila system kunde kapaciteten snabbt byggas ut. Ett av de viktigaste fokusområdena i stadens mottagande av nyanlända elever har varit att minska den snedställda fördelningen av mottagandet, där cirka 15 skolor tidigare svarat för nästan hela mottagandet av nyanlända elever samtidigt som den stora majoriteten av skolorna haft ett litet eller obefintligt mottagande. Tack vare tydliga politiska beslut i kombination med ett positivt och hängivet arbete från stadens skolledare och lärare, kan vi konstatera att Stockholm under år 2016 klarat av utmaningen att förbättra fördelningen av undervisning för nyanlända elever. I dagsläget har nästintill samtliga grundskolor i staden undervisning för nyanlända elever. Att fördela mottagandet mer jämnt förbättrar inte endast skolornas möjlighet att ge alla elever en bra undervisning, utan bidrar också till att en nyanländ elev ska kunna delta i den ordinarie undervisningen, med heterogena elevsammansättningar, så tidigt som möjligt. Jag är stolt över det arbete som stadens medarbetare både på skolorna och i utbildningsförvaltningens enhet Start Stockholm har gjort under de senaste åren för att planera skolgången för varje enskild elev utifrån dess individuella behov och samtidigt skapa förutsättningar för mindre ensartade elevsammansättningar på våra skolor. Motionärernas förslag om särskilda skolor för nyanlända, undanskymda från andra elever, strider inte bara emot tanken om en likvärdig skolgång för alla – det vore även en segregering av skolform. Med anledning av ovanstående anser jag, i likhet med utbildningsnämnden, att vägen framåt är att följa upp och förstärka stadens befintliga arbetssätt för mottagande av nyanlända med målsättningen att varje elev ska få det stöd hen behöver för att så snabbt som möjligt kunna delta i den ordinarie skolundervisningen.

Bilaga

Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:89) av Per Ossmer m.fl. (alla SD) om ”Inrättande av förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar” anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 15 februari 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Olle Burell

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

Per Ossmer m.fl. (alla SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige där de föreslår att utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheten att inrätta en förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Skolverkets allmänna råd om utbildning av nyanlända elever framhåller vikten av att nyanlända barn och ungdomar samt deras vårdnadshavare utan onödigt dröjsmål kommer i kontakt med det obligatoriska skolväsendet respektive gymnasieutbildningen eller annan utbildning. Där fastslås även att elevernas deltagande i undervisningen med den ordinarie undervisningsgruppen möjliggör delaktighet. Enligt råden är det också viktigt att undervisningen i förberedelseklassen så långt som möjligt, ifråga om såväl lokaler som verksamhet, bedrivs i nära anslutning till annan undervisning. I de fall förberedelseklassen är separat placerad inom skolenheten riskerar det att begränsa elevens förutsättningar att successivt delta mer och mer i undervisningen i den ordinarie undervisningsgruppen. Dessa förutsättningar begränsas ytterligare om förberedelseundervisningen, så som motionärerna föreslår, placeras avskilt från ordinarie skola. Detta skulle strida mot kommunfullmäktiges mål 1.1. *Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor*. Skolverkets allmänna råd påpekar även att separat placerad förberedelseundervisning kan leda till att en nyanländ elev får svårare att lära känna övriga elever i den ordinarie undervisningsgruppen samt att samarbete mellan lärare och övrig skolpersonal i förberedelseklassen och i den ordinarie undervisningsgruppen kan försvåras.

Per Ossmer, Bengt Herke och Martin Westmont (alla SD) framför i sin motion att det ”inte lär finnas någon läroplan för dessa klasser”. Enligt skolverkets allmänna råd så ska undervisningen för nyanlända elever, precis som för alla elever, följa läroplanen och kursplanerna för aktuell skolform.

Vad gäller motionärernas förslag om ett resurscenter, anser stadsledningskontoret att behovet av stöd i skolarbete och läxor i första hand uppfylls med skolornas

läxhjälpverksamheter och andra befintliga arbetssätt såsom exempelvis studiehandledning.

Stadsledningskontoret menar att Stockholms stad ger nyanlända elever den bästa introduktionen och de bästa förutsättningarna genom att följa Skolverkets allmänna råd.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion (2016:89) om inrättande av förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2016 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Verksamheten i grundskolan ska organiseras så att eleverna i huvudsak har en sammanhållen och gemensam studiegång. Undervisningen ska anpassas efter elevernas behov och förutsättningar. Det gäller även nyanlända elever, som kan behöva särskilda åtgärder för att få bra förutsättningar för sitt lärande.

Hur undervisningen organiseras - genom indelning av elever i grupper, till exempel i förberedelseklasser, är inte specifikt reglerat inom ramen för skolans författningar, utan blir en fråga för skolans rektor att fatta beslut om.

Förberedelseklass kan väljas för att ge de nyanlända eleverna de kunskaper de behöver för att så tidigt som möjligt kunna ta del av den ordinarie undervisningen. En nyanländ kan delvis få sin undervisning i förberedelseklass i upp till två år. Efter det måste nytt beslut fattas om behovet fortfarande kvarstår. Hur stor del av undervisningen som ska ske i förberedelseklassen och hur stor del som ska ske i ordinarie undervisningsgrupper måste avgöras i varje enskilt fall. Det är däremot inte möjligt att en elev får all sin undervisning i förberedelseklassen. Undervisningen i ett ämne i förberedelseklassen ska upphöra så fort eleven bedöms kunna följa undervisningen i det ämnet i den ordinarie undervisningsgruppen. Det innebär att undervisningen i olika ämnen successivt flyttas över till den ordinarie undervisningsgruppen. Undervisningen ska, så långt som möjligt, bedrivas i nära anslutning till annan undervisning. Detta gäller såväl lokaler som verksamhet.

I takt med ett ökat flyktingmottagande är stadens strategi att alla grundskolor ska ha beredskap att ta emot nyanlända elever. Syftet är att skapa skolmiljöer med mer heterogena elevsammansättningar för att på så sätt minska skolsegregationen. Alla skolor ska ha en förberedelse att ta emot nyanlända elever och alla skolor ska ha väl

utarbetade rutiner för mottagande, undervisning, uppföljning och utvärdering av nyanlända elever. Mottagandeenheten Start Stockholm ansvarar för kartläggning, skolplacering och hälsokontroll av alla nyanlända elever. Förvaltningen anser att den strategi, det stöd och de rutiner som finns runt nyanlända elever och den verksamhet som bedrivs inom ramen för Start Stockholm bör få tid att tillämpas och utvärderas innan andra sätt att organisera skolgången för gruppen igångsätts. Förvaltningen anser också att inrättandet en särskild förberedelseskola och den typ av verksamhet som beskrivs i motionen i är svår att förena med kraven på inkludering.